

KAJAĆ SIĘ (62) *vb impf*

się (39), się (23).

Oba a jasne.

inf kajać się (13), kajaci się *SkarŻywBog* (2). ◇ *praes 1 sg* kaję się (4). ◇ *3 sg* kaje się (5). ◇ *2 pl* kajecie się (1). ◇ *3 pl* kaja się (2). ◇ *praet 3 sg m* kajął się (6). ◇ *3 pl m pers* kajali się (2). *m an* kajali się [*ptaki, gołębie*] (2). *subst* kający się (1). ◇ *fut 2 sg n* kajać się będziesz (1). ◇ *2 pl m pers* będziecie się kajać (1). ◇ *3 pl m pers* będą się kajali (1). ◇ *imp 2 pl* kajcie się (4). ◇ *con 3 sg m* by się kajął (4). *f* by się kajała (1). ◇ *1 pl m pers* bychmy się kajali (2). ◇ *2 pl m pers* byście się kajali (1). ◇ *3 pl m pers* by się kajali (2). ◇ *part praes act* kając się (7), [kający się *cf* KAJĄCY SIĘ *N sg m*].

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Żalować czegoś (przeważnie popełnionych grzechów), wyrażać żal, okazywać skruchę; piget aliquem Mącz; resipiscere Calep; paenitentiam agere Cn (60)* : Przeto też Márek Święty/ otym oleiu Apóstolkim tak wspomina mówiąc. Iż idąc zwolennicy przepowiedáli/ áby sie ludzie káiáli *KrowObr* 82; Ieśliże sie Przeworlko káiác niebędziefz/ wedwie Niedzieli pewnie zgorefz *OrzRozm G2v*; á potym onego Práwem przepártego/ iefliżeby sie káiác niechciał/ záklác *OrzRozm H4v; OrzQuin Z2v, Aav; BudBib 1.Reg 15/29, Eccil 20/4*; Y choćby siedm kroć (ná) dzień zgrzełzył przeciw tobie/ á siedm kroć ná dzień náwrociłby się ktobie mówiąc: káię się/ odpuść mu. *BudNT Luc 17/4*; Tymże ípofobem w Dzieiách Apóstolkich Piotr mowi do zgromádzenia: Dzie: 2. v 38. Kaycie sie á niech ponurzon będzie každý z was w imię Iezufá Chrístuá ku odpułczeniu grzechów *CzechRozm 257v, 95, 254, 267; Calep 917b; SarnStat 545, 1298*; Skazałbym być zły kontrákt/ ktorego by powód Nie vmocnił po trzeźwiu: á miał pewny dowód Iż pod piiány wieczór tá się kłotniá ítála: A gdyby przespawłszy się ítroná się káiála. *KlonWor 69*; Choćia íobie ná świećie nie ieden pobłaza: Przeto się też nie káié y owłzem się wzdraza. *KlonWor 76*.

kajać się czego (36): Záby się tego káiály/ Przed Bogiem włzytki plákály: Prosząc by Krolá takiego/ Oddalił od nich groźnego. *BierEz 13, N*; y bedziecie sie v. m. tego kayacz Czo bedziecie sprawowacz *LibLeg 11/59*; Krol obaczył íwoy grzech y káiál sie go *BielKron 215; OrzQuin Z4v; BudBib Ier 20/16*; Iż wždy pierwłszy Izráelczycy [...] grzechy íwe poználi y onych sie káiáli *CzechRozm 166*; Ale rádłzey/ áby poznawłszy wielkość złości íwych/ zá ktore Chrístus vćierpiał: onych sie káiál/ y poprzełtał *CzechRozm 220v, 95v [2 r.], 96, 166, 218, 223v (11); CzechEp 101; NiemObr 171; KochPieś 36. Cf Zwroty.*

kajać się z czego (1): Si affinitatis inter nos piget, Iełli sie káyecie z powinowáctwá wziętego. *Mącz 299b*.

[*kajać się za co*: Kaycie się zá przełzłe grzechy wálze *BazHist 244v (Linde)*.]

kajać się przed kim (1): Gdy się święty Bífkup/ przed włzytkimi káiál/ y mowił do Theophilá: odpuść mi/ bráćie *SkarŻyw 171*.

Ze zdaniem przyczynowym [że (3), íże (1)] (4): Tedy sie dopiero káiáli [*ptaki*]/ Iże íálkołczyney rády nie słucháli. *BierEz N*; Y káiál się Iehowá że vczynił człowieká ná ziemi/ y záłował w íercu íwem. *BudBib Gen 6/6, Gen 6/7, 1.Reg 15/35*.

W charakterystycznych połączeniach: *kajać się błąźnierstwa, błędu, buntu, przysięgi, żywota; kajać się prawdziwie, szczyrze* (2).

Zwroty: »grzechow kajać się« = *paenitet aliquem delictorum* Modrz [szyk zmienny] (11): Abowiem ktorzy się grzechow niekaią/ też łalki Bożey niepotrzebują *KrowObr* 44v, 220v; *BielKron* 202v; A tak wżechmogący Pánie/ ráczyłz nam dáć takie łercá [...]/ ábychmy [...] grzechow się kaiáli/ y od przyfzłych się powłciągáli. *RejPos* 113v; *CzechRozm* 257v; *ModrzBaz* 108v; *KochPs* 111 [2 r.]; Iufz nam czas godziná grzechow się kaiáci *SkarŻywBog* 358 [*idem*] 358; *NiemObr* 114.

»złości kajać się« = *paenitere* PolAnt [szyk zmienny] (5): Ale gdyby ktory zumarłych łzedł donich/ będą się złości kaiáli *MurzNT Luc* 16/30, *Luc* 15/7, 10; *CzechRozm* 171v, 218.

Szereg: »kajać się i żałować« = *paenitere* PolAnt [szyk 1 : 1] (2): *BudBib Gen* 6/6; potymtego żałował/ y kaiał się tey przysięgi/ máiąc iá zá niezbożną *NiemObr* 171.

W przen (1) : Bo obyczáie náłze fkázone/ wiará y powinność zániedbána/ żywot nieumiejący się kaiác *ModrzBaz* 128.

2. *Litować się, okazywać miłosierdzie, żałować kogoś* (2) : a (ták) wyciągnąłem rękę moię ná cię/ y wytráciłem cię/ vpracowałem się kaiąc się. *BudBib Ier* 15/6.

W przen (1) : Senescit hyems, Zymá się káye/ rołchodzy. *Mącz* 382b.
[Cf STĘKAĆ *RejKup* c6].

Synonimy: 1. *upamiętać się, żałować.*

Formacje współrdzenne: *pokajać się, rozkajać się, ukajać się.*

Cf **KAJANIE, KAJĄCY, KAJĄCY SIĘ**